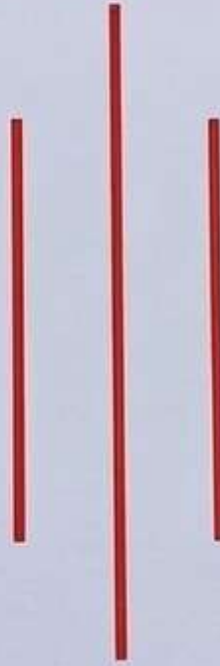

मालारानी गाउँपालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम आ.व. २०८३/०८४

प्रकाशक:

मालारानी गाउँपालिका

गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय

सनदह, अर्घाखाँची

लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

www.malaraniruralmun.gov.np

गाउँसभाको २१औं अधिवेशनको मिति २०८३।०३।०५ गतेको प्रथम बैठकमा पेश भई मिति २०८३।०३।१० गतेको दोस्रो बैठकबाट पारित

मालारानी गाउँपालिकाको बार्षिक नीति तथा कार्यक्रम

आ.व.२०८३।०८४

मालारानी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
खनदह अर्घाखाँची

मालारानी गाउँपालिका अर्घाखाँचीको गाउँसभाको २१ औं अधिवेशनमा प्रस्तुत **आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को नीति तथा कार्यक्रम:**

गाउँसभामा पेश भएको मिति: २०८३।०३।०५
गाउँसभाबाट पारित भएको मिति: २०८३।०३।१०

सम्पूर्ण सभासदस्यज्यूहरु,

मालारानी गाउँपालिका अर्घाखाँचीको गाउँसभाको २१ औं अधिवेशनमा यहाँहरुलाई हार्दिक स्वागत गर्दछु। नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ बमोजिम मालारानी गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले यस गरीमामय सभासमक्ष मालारानी गाउँपालिकाको आर्थिक वर्ष २०८३।०८४ को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा मैले गौरवान्वित महशुस गरेको छु। “कृषि, पर्यटन र सहकारी: समृद्ध मालारानी” भन्ने दीर्घकालीन सौँचलाई मूर्तरूप प्रदान गर्न यस नीति तथा कार्यक्रमले सार्थक दिशा प्रदान गर्नेछ भन्नेमा म पुर्ण विश्वस्त छु। यस अवसरमा लोकतन्त्र प्राप्ति र संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रात्मक शासन व्यवस्था स्थापनाको लागि विभिन्न कालखण्डमा आफ्नो अमूल्य जीवन उत्सर्ग गर्ने ज्ञात-अज्ञात शहीदहरु प्रति उच्च सम्मान तथा हार्दिक श्रद्धाञ्जली व्यक्त गर्दछु। घाइते योद्धा र वेपत्ता नागरिकहरु प्रति उच्च सम्मान र परिवारजनप्रति गहिरो सहानुभूति प्रकट गर्दछु साथै आम परिवर्तनकारी जनसमुदायप्रति हार्दिक नमन तथा सम्मान व्यक्त गर्दछु।

हामीले जनताको अभिमत प्राप्त गरी गाउँसभा सदस्यको रूपमा चार आर्थिक वर्ष विभिन्न जिम्मेवारीमा रही आफ्नो कर्तव्य निर्वाह गरिसकेका छौं। यस अवधिमा जनताको निकटतम रहेको स्थानीय सरकारको रूपमा संविधानको अनुसूची-८ र ९ मा निर्दिष्ट अधिकार सूची बमोजिमका सार्वजनिक सेवा प्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्य गरिरहँदा विभिन्न अवसर तथा चुनौतीहरुको पहिचान गरेका छौं। नेपालको राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा देखिएको समस्याबाट मालारानी गाउँपालिका पनि अछुतो रहन सकेको छैन। संघीय सरकारबाट हस्तान्तरण भई प्राप्त हुने संघीय समानीकरण अनुदान तथा राजस्व बाँडफाँड रकममा कटौती भई प्राप्त भएको अवस्था छ, तथापि स्थानीय सरकार प्रति जनताको आशा भने असीमित रहेको छ। यसरी सीमित स्रोत साधनबाट जनताका सबै इच्छा, चाहना तथा आकाङ्क्षा साथै सार्वजनिक सेवा प्रवाह र विकास निर्माणका कार्यलाई सौँच अनुरूप तीव्रता दिन आफैमा अत्यन्तै चुनौतीपूर्ण छ। यस्तो अवस्थामा गाउँपालिकाको राजस्व अधिकारको पूर्ण उपयोग गरी आन्तरिक राजस्व सक्षमतालाई अभिवृद्धि गर्दै सीमित स्रोत साधनको उच्चतम र न्यायोचित उपयोगमा ध्यान केन्द्रित गर्नुपर्ने देखिएको छ। समस्यालाई विश्लेषण गर्दै समाधानको लागि चालु प्रकृतिका खर्चमा मितव्ययिता कायम गर्दै आर्थिक अनुशासनलाई थप सशक्त बनाउनुपर्ने देखिन्छ।

“कृषि, पर्यटन र सहकारी: समृद्ध मालारानी” भन्ने दीर्घकालीन सौँचका साथ विकास कार्यलाई नीति तथा लक्ष्यमा आधारित बनाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले तर्जुमा गरिएको मालारानी गाउँपालिकाको दोस्रो पञ्चवर्षीय (२०८३।०८४-२०८७।०८८) आवधिक योजनाले दीगो तथा समूचित विकासको लागि मार्गनिर्देशन गरेको छ। यस अवसरमा मालारानी गाउँपालिकाको समृद्धि र विकासको पथमा सिर्जनशील र सकारात्मक योगदान गर्नुहुने राजनीतिकर्मी, समाजसेवी, बुद्धिजीवी, स्वास्थ्यकर्मी, शिक्षक तथा कर्मचारीहरु, सुरक्षाकर्मी, सञ्चारकर्मी र सम्पूर्ण मालारानीवासीलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु।

सभा सदस्यज्यूहरु,

दोस्रो आवधिक योजनाले लिएको समृद्धिका लागि पाँच मुख्य आधार र सात सहयोगी क्षेत्रमा गाउँपालिकाले हासिल गरेको उपलब्धिहरूलाई समीक्षा गर्दै दीर्घकालीन सौँच प्राप्तिको लागि हामी सबैको संयुक्त प्रयास महत्वपूर्ण रहेको छ। गाउँपालिकाको जिल्ला सदरमुकामसँगको पहुँचलाई सहज बनाउँदै पूर्वाधारको पनि पूर्वाधारका रूपमा चिनिने सडक पूर्वाधार विस्तार तथा स्तरोन्नति गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइएकोछ। गाउँपालिकाभित्र रहेका सामुदायिक विद्यालयहरुको निरन्तर रूपमा समायोजन तथा दरबन्दी मिलान सम्बन्धी कार्य गरिएको छ, साथै स्थानीय पाठ्यक्रम तयार गरी लागू गरिएको छ।

समाध्यक्ष

गाउँपालिकाभित्र रहेका विपन्न दीर्घरोगीहरूलाई निःशुल्क औषधी वितरणको व्यवस्था मिलाईएको छ। मालारानी गाउँपालिकाको समृद्धिका आधारका रूपमा रहेका कृषि, पशुपंक्षी, पर्यटन र सहकारीको साथै समृद्धिका सहयोगी क्षेत्रको रूपमा रहेको उद्यमशीलता प्रवर्द्धनको लागि मालारानी कृषि तथा पशु उद्यमशीलता विकास परियोजना लागत साझेदारीमा सञ्चालन गरिएको छ। खानेपानीको पहुँच विस्तारको लागि एक घर-एक धारा खानेपानी आयोजना संघ तथा प्रदेश सरकारको सहकार्य र दातृ निकायको सहभागितामा सञ्चालन गरिएको छ। रोजगारविहीन विपन्न तर उर्जावान जनशक्तिलाई रोजगार सेवा केन्द्र मार्फत् न्यूनतम रोजगारीको सुनिश्चित गरी सीप विकासको लागि अवसर प्रदान गरिएको छ। उपाध्यक्ष सहारा विहीन आर्थिक सहयोग कार्यक्रम मार्फत् संघीय सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत समावेश नभएका एकल पुरुष तथा सहाराविहीन नागरिकलाई पालिकाबाट आर्थिक सहायता कार्यक्रममा समावेश गरिएको छ। उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गरी गरिबी निवारण गर्नको लागि लघुउद्यम विकास कार्यक्रम अन्तर्गत सीप विकास मार्फत उद्यमी सिर्जना गरी प्रविधि हस्तान्तरण गरिएको छ। सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई नवीन सूचना प्रविधिसँग जोडी छिटो, छरितो र प्रभावकारी बनाई उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्न विभिन्न नवीन प्रणाली अङ्गीकार गरिएको छ।

सभा सदस्यज्यूहरू,

माथि उल्लेखित प्रयासहरूलाई सार्थक तुल्याउने तथा विकास र समृद्धिको लक्ष्य प्राप्तिको सन्दर्भमा गाउँपालिकाको लागि निम्न अवसरहरू सिर्जना भएका छन्।

- स्थानीय सरकारहरू संविधानतः स्थापना भई २२ वटा एकल अधिकार र १५ वटा साझा अधिकार कितान भएकोमा सोही आधारमा क्रमशः कानून निर्माण भई प्रभावकारी शासन सञ्चालनको आधार तयार हुनु।
- गाउँपालिकाको आ.व.२०८३।०८४ देखि २०८७।०८८ सम्मको लागि तर्जुमा गरिएको दोस्रो पञ्च बर्षीय आवधिक योजनाबाट स्पष्ट लक्ष्य निर्धारण भई विकासको मार्गचित्र तयार हुनु।
- युवाहरूले देश विदेशमा रोजगारीको क्रममा सिकेका ज्ञान सीपको प्रयोग गरी व्यवसायिक कृषि पशुपालन, घरेलु तथा साना उद्योग र व्यापार व्यवसायसँग जोडी उद्यमशीलता प्रवर्द्धन गर्दै गाउँपालिकाको विकासलाई तिब्रता प्रदान गर्ने अवसर प्राप्त हुनु।
- गाउँपालिकाको प्रशासकीय भवन वडा कार्यालय भवन तथा शाखा, कार्यालयहरूको सुदृढीकरण हुँदै गएकोले सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई छिटोछरितो र जनमैत्री बनाउने अवसर प्राप्त हुनु।
- सूचना प्रविधिको तीव्र विकास तथा सञ्जालीकरणले विद्युतीय शासन संस्थागत गर्ने अवसर प्राप्त हुनु।
- गाउँपालिकामा सडक सञ्जालको व्यापक विस्तार भए सँगै निर्माण भएका सडकको स्तरोन्नति गरी आवागमन सहज तुल्याई सर्वाङ्गीण विकासको अतिरिक्त विशेषतः पर्यटन विकासको अवसर प्राप्त हुनु।
- १५शैया अस्पताल भवन निर्माण कार्य सम्पन्न भएकोले संघीय सरकार र सरोकारवालाहरूको सहकार्यमा अस्पताललाई सञ्चालनमा ल्याई सार्वजनिक स्वास्थ्य साथै आकस्मिक स्वास्थ्य सेवा समेत गाउँपालिकाबाटै प्रदान गर्न सकिने अवसर प्राप्त हुनु।
- स्थानीय निजामती सेवा ऐन-२०८१ तथा स्थानीय निजामती सेवा नियमावली-२०८१ निर्माण भई कार्यान्वयनमा आएकोले आवश्यक कर्मचारी व्यवस्थापन र परिचालनको अवसर प्राप्त हुनु।

समाध्यक्ष

सभा सदस्यज्यूहरु,

उल्लिखित अवसरको साथै हाम्रो समक्ष विभिन्न चुनौती समेत रहेका छन् :

- राष्ट्रिय आर्थिक संकटको कारण संघ तथा प्रदेश सरकारबाट वित्तीय हस्तान्तरण रकम कटौती भई प्राप्त भएको, गाउँपालिकाको न्यून आन्तरिक आय र सीमित स्रोत तथा साधनको प्रयोग गरी समग्र शासन सञ्चालन मालारानीवासीको इच्छा, आकांक्षा अनुरूप सम्पादन गर्नु।
- कानूनी जटीलता, योजना तथा कार्यक्रममा दोहोरोपनाको कारण अन्योलताको अवस्था सिर्जना हुनु।
- गाउँपालिकामा धेरै संख्यामा रहने स-साना विकास योजनाहरुको प्रभावकारी कार्यान्वयन गरी निर्माण कार्यको दिगोपना सुनिश्चित गर्नु।
- आर्थिक अनुशासन कायम गर्दै सिमित आर्थिक स्रोतको समुचित र न्यायोचित उपयोग सुनिश्चित गर्नु।

सभा सदस्यज्यूहरु,

अब म आ.व. २०८३।०८४ को नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाका आधार प्रस्तुत गर्दछु:

- नेपालको संविधान, २०७२ को भाग १९ मा स्थानीय आर्थिक कार्यप्रणाली सम्बन्धी व्यवस्था, अनुसूची-८ मा रहेको स्थानीय तहको एकल अधिकार र अनुसूची-९ मा रहेको संघ, प्रदेश र स्थानीय तहको साझा अधिकार सूची,
- मालारानी गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक विकास योजना, राष्ट्रिय आवधिक योजना, संघीय तथा प्रादेशिक नीति तथा कार्यक्रम,
- दीगो विकास लक्ष्य, दीगो विकास लक्ष्य स्थानीयकरण स्रोत पुस्तिका, २०७७ तथा गाउँपालिकाले समय समयमा गरेका प्रतिबद्धताहरु,
- स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ तथा मालारानी गाउँपालिका गाउँकार्यपालिका (कार्यविभाजन) नियमावली, २०७४ बमोजिम गठित विभिन्न समिति (राजस्व परामर्श समिति, लेखा समिति, विधेयक समिति, पूर्वाधार विकास समिति, सामाजिक विकास समिति, आर्थिक विकास समिति, सार्वजनिक सेवा तथा क्षमता विकास समिति, बन वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन समिति, स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समिति, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समिति) बाट प्राप्त सिफारिस, प्राथमिकीकरण, पृष्ठपोषण, सल्लाह तथा सुझावहरु
- विभिन्न सम्बद्ध कानूनको व्यवस्था र राष्ट्रिय लक्ष्यहरु,
- मालारानी गाउँपालिकाको विकास र समृद्धिको लागि सरोकार राख्ने राजनीतिकर्मी, बुद्धिजीवी समाजसेवी, विषयगत शाखा, कर्मचारी, शिक्षक, सुरक्षाकर्मी, पत्रकार तथा सम्पूर्ण मालारानीवासी बाट प्राप्त राय, सुझाव तथा सल्लाह समेत वार्षिक कार्यक्रम तर्जुमाका आधार रहेका छन्।

सभासदस्यज्यूहरु,

चालु आ.व.का लागि गाउँसभाबाट विनियोजित रु. ६३ करोड ४६ लाख ४१ हजार मध्ये चालु खर्च तर्फ ४६ करोड ६६ लाख २ हजार ८ सय ३५ र पुँजीगत खर्च तर्फ रु. १६ करोड ८० लाख ३८ हजार १ सय ६५ रकम विनियोजन भएको थियो। विनियोजित बजेट मध्ये हाल सम्म चालु तर्फ रु. ३६ करोड ४३ लाख ३ हजार ८८४ र पुँजीगत तर्फ रु. ७ करोड ३१ लाख ३२ हजार १६० रुपियाँ रकम खर्च भएको छ। जस अनुसार पुँजीगत तर्फ ४३.५२ प्रतिशत र चालु खर्च तर्फ ७८.०८ प्रतिशत खर्च भई जम्मा कुल खर्च प्रतिशत ६८.९२ रहेको छ। आन्तरिक राजस्व परिचालन तर्फ रु. ७० लाख आय संकलन गर्ने लक्ष्य राखिएकोमा २०८३ जेठ मसान्त सम्म जमा रु. ६९ लाख ९७ हजार २ सय २५ संकलन भैसकेको अवस्था छ।

Long
समाध्यक्ष

सभासदस्यज्यूहरू

अब म चालु आ.व.को यस अवधिसम्म तपशिलका मुख्य उपलब्धि तथा कार्यहरू सम्पन्न भएको व्यहोरा यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्न चाहान्छु:

- भौतिक पूर्वाधारको सडक यातायात तर्फ ३ किमी नयाँ सडक, ६ कि.मि.स्ट्रक्चर सहितको ग्रावेल, २.५ कि.मी. कालोपत्रे १.५ कि.मी. सडकको स्तरोन्नति गर्ने कार्य अधिकांश सम्पन्न भइ केहि कामहरू निर्माणाधीन अवस्थामा रहेका छन्।
- जीर्ण पत्रे ढुङ्गाका छाना विस्थापन कार्यक्रम अन्तर्गत यस आ व मा गाउँपालिकाबाट १३७७ बण्डल जस्तापाता उपलब्ध गराइएको छ भने संघीय सरकार सुरक्षित नागरिक आवास कार्यक्रम अन्तर्गत ४ घरधुरीको कार्यसम्पन्न भई भुक्तानीसमेत भैसकेको छ।
- गाउँपालिका भित्र रहेका ९९५ जना दीर्घ रोगीहरूलाई बैशाख मसान्त सम्म निःशुल्क औषधी वितरण गरिएको छ।
- आधारभूत अस्पतालको सञ्चालन यसै आर्थिक वर्षदेखि सुरु गर्ने गरी पूर्व तयारीका प्रक्रिया सुरु गरिएको छ।
- गाउँपालिकाका ५ वटा स्वास्थ्य संस्थाहरूमा EHMIS प्रणाली सुरु गरिएको छ।
- विद्यालय शिक्षालाई सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन स्मार्ट टिभी कम्प्यूटर प्रिन्टर हस्तान्तरण गर्ने तथा पूरक पूर्वाधारको रुपमा विद्यालयका घेराबार गर्ने तथा शौचालयहरू निर्माण तथा मर्मत गर्ने कामहरू गरिएको छ।
- गाउँपालिकाको समग्र कार्यसम्पादन सूचकको रुपमा रहेका LISA अन्तर्गत हाम्रो गाउँपालिका जिल्ला भरमै प्रथम स्थान हासिल गर्न सफल भएको थियो भने FRA, GESI Audit, वित्त आयोगको मूल्याङ्कनमा उच्चस्तरको नतीजा प्राप्त भएको छ।
- कर्मचारी व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालयहरू, स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा हाल माध्यमिक विद्यालयहरू समेत ई हाजिरी प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेको छ भने आगामी आ व मा आधारभूत विद्यालयहरूमा समेत विस्तार गर्ने लक्ष राखिएको छ।
- शान्ति मा वि र सूर्य मा वि मा ई लर्निङ्को व्यवस्थापनका लागि आवश्यक पूर्वाधार निर्माण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
- आ.व.२०७४।०७५ देखि हालसम्मको कुल वेरजु रकम घट्टै गएको छ भने आ.व.२०८१।०८२ को कुल खर्चमा केवल ०.२९ प्रतिशत वेरजु कायम भएको छ। यसरी हेर्दा हामी शुन्य वेरजु तर्फ उन्मुख रहेको देखिन्छ।
- चालु आ व मा ५ वटा ऐन तथा १० वटा कार्यविधि निर्माण भै कार्यान्वयन गरिएको छ।
- मालारानी कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजनामा हाल सम्म ९ वटै वडामा गरि १७ वटा मुल समुहमा ४३५ जना, ३५ वटा उपहार समुहमा ८३९ जना र १ वटा युवा/ उद्यमी समुहमा १९ जना गरी हाल सम्म जम्मा ५३ वटा समुहमा जम्मा १२९३ जना सदस्यहरूलाई आवद्ध गरी विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन गरेको छ। यस आ व मा २३ वटा बाख्राको खोरहरू निर्माण भएका छन्। मालारानी ५ र ७ मा ५० प्रतिशत अनुदानमा १५ वटा दुधालु गाई खरिदमा अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। ७० प्रतिशत अनुदानमा १०७ थान पलाष्टिक टनेल ७००० मि मल्टिचड पलाष्टीक र २५ थान थोपा सिचाई सेट र टनेलभित्र प्रयोग गरिने अन्य सामग्रीहरू उपलब्ध गराइएको छ। गाउँपालिकाद्वारा खसिबोका उत्पादन र बिक्रिमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइएको छ जस अन्तर्गत पौषमसान्तसम्ममा १०० केजी वा सो भन्दा धेरै जिउदो खसिबोका सहकारी मार्फत बिक्रि गर्ने ३० जना कृषकहरूलाई प्रति केजी २० रुपैयाँका कादरले उत्पादन र बिक्रिमा आधारित अनुदान उपलब्ध गराइएको छ। ५० प्रतिशत अनुदानमा २२ जना कृषकहरूलाई ९२ थान खाली मौरीका घर उपलब्ध गराइएको छ। कोल्ड स्टोरमा भण्डारण गरिएको आलु २५ प्रतिशत अनुदानमा साना किसान कृषि सहकारी मार्फत ७० जना कृषकलाई ७८५० केजी आलुको बिउ उपलब्ध गराइएको छ। कोल्ड स्टोरमा फलफुल तथा तरकारी भण्डारणका लागि १०० थान तरकारी तथा फलफुल क्रेट उपलब्ध गराइएको छ। मालारानी ५ बाँगी मा रहेको मालारानी दुध सहकारी संस्था मार्फत कृषकहरूको दुध संकलन तथा बजारीकरणका लागि प्रति लि. ४ रुपैयाँका कादरले ढुवानी अनुदान उपलब्ध

[Signature]
समाध्यक्ष

- गराइएको छ। गाउँपालिकाका वडा नं १, २, ५ र ८ मा व्यवसायिक अकबरे खुर्सानी खेती कार्यक्रम संचालन गरी ३९ जना कृषकहरूलाई अकबरे खुर्सानीको बिउ तथा मागका आधारमा मल्लिचडपलाष्टिक उपलब्ध गराइएको छ। मालारानी ६ मा रहेको फुलबारी साना किसान कृषि सहकारी मार्फत ५० प्रतिशत अनुदानमा दाना उत्पादन तथा बजारीकरणका लागि आवश्यक मेशिन तथा अन्य उपकरणहरू उपलब्ध गराइएको छ। मालारानी गाउँपालिकाका ४ जना युवाहरूलाई ३० दिने मिनिटिलर मर्मत सम्बन्धि निशुल्क तालिम उपलब्ध गराइएको छ। गाउँपालिकाभित्रका ५६ जना कृषकहरूलाई विषादी सम्बन्धि सचेतना कार्यक्रम संचालन गरिएको छ। गाउँपालिका भित्रका व्यवसायिक कृषक, सहकारी संस्थाका प्रतिनिधि र वडा सदस्यहरूलाई अध्ययन अवलोकन भ्रमण सहभागी गराइएको छ। गाउँपालिका भित्र पशु प्राविधिकको सहज पहुँच नपुगेका वडा नं १, २ र ७ मा निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरी २७० जना कृषकहरूलाई सेवा उपलब्ध गराइएको छ। मालारानी ८ मा मसला उद्योग स्थापनाका लागि आवश्यक मेशिन खरिद गरिएको छ साथै संरचना निर्माणको कार्य कार्यान्वयनमा रहेको छ। पहिलो र दोस्रो परियोजना अन्तर्गत परियोजनाबाट वितरण गरिएका बाख्रा मध्ये यस आ व को हाल सम्म ९९ वटा बाख्रा एक परिवारबाट अर्को परिवारमा उपहार गरिएको छ जसबाट थप ९९ जना परिवार लाभान्वित भएका छन्। दोस्रो चरणको परियोजना अन्तर्गत दुधालु गाई र भैसी खरिदमा अनुदान कार्यक्रम संचालन गरि आ व २०८०।०८१ र २०८१।०८२ मा गाईभैसी खरिद गरेका सदस्यहरूबाट प्रति गाईभैसी रु १००००।का दरले २७ वटा गाई भैसीको रु २७००००। उपहार रकम समुहमा संकलन गरिएको छ र उक्त रकम लाई मालारानी दुध सहकारी संस्थामा बिउपुँजीको रुपमा जम्मागर्ने निर्णय गरिएको छ। साना किसान कृषि सहकारी मार्फत खसि बोकाको सामुहिक बजारीकरण कार्य सुरुवात गरिएको छ जस अन्तर्गत यस आवमा हालसम्म ४०३ वटा खसिबोका सहकारीमार्फत बिक्रिगरी रु.७७,७४,१७०। बराबरको कारोवार गरीएको छ। कोल्ड स्टोर संचालन गरि सहकारी मार्फत आलु र किंविको भण्डारण तथा बजारीकरण गरिएको छ। साथै यस आव मा करिव १८ टन आलु कोल्डस्टोरमा भण्डारण गरिएको छ।
- खाद्यान्न बालीको उन्नत बिउ उपयोगमा ५० प्रतिशत अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत करीव ६७ क्वीन्टल गहुँकोविउ ७५४ के.जी. मकैको विउ वितरण १० वटा आलु र सुन्तला पकेटको निरन्तरता ६१ घर परिवारलाई तरकारी तथा फलफूल किटनाशक औषधी वितरण गरिएको छ।
 - गाउँपालिका भित्रका कृषकहरूलाई ५०% अनुदानमा ७० वटा मिनी टिलर, ७५ वटा कुटानी पिसानी मिल तथा ५८ वटा कर्न सेलर वितरणको कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
 - ४९ जना कृषकहरूलाई ५० प्रतिशत अनुदानमा १५५५० मिटर सिंचाई पाइप उपलब्ध गराइएको छ।
 - पशु स्वास्थ्य तर्फ १५५ वटा सामुदायिक तथा घर पालुवा कुकुरहरूको बन्ध्याकरण तथा रेविज विरुद्ध खोप प्रदान गर्ने कार्य गरिएको छ। महामारी नियन्त्रण अन्तर्गत ३१०० भेडा बाख्राहरूलाई पिपिआर खोप प्रदान गरिएको छ।
 - राष्ट्रिय रोजगार प्रबर्धन कार्यक्रम अन्तर्गत ३९ जना रोजगारविहीन विपन्न नागरिकले रोजगारी प्राप्त गरेका छन् भने साझेदारी रकमबाट वडा नं ८ मा आधारभूत विद्यालय भवन निर्माणको काम भैरहेको छ।
 - लघु उद्यम विकास कार्यक्रम (MEDPA) अन्तर्गत वडा नं ३ मा १९ थान गोला सहितको मौरी घर तथा वडा नं ४ मा ३६ थान खाली मौरीका घर वितरण गर्ने कार्य सम्पन्न गरिएको छ।
 - गाउँपालिकाका सबै वडाहरूमा वडास्तरीय वास योजना तर्जुमा तथा टोल सरसफाई समिति गठन गरी पूर्ण सरसफाई उन्मुख गाउँपालिका घोषणा गर्ने लक्ष्य अनुरूप यसै वर्ष वडा न २ र वडा न ७ का ३ वटा टोललाई पूर्ण सरसफाई उन्मुख वडा तथा टोल घोषणाको काम सम्पन्न भइसकेको छ भने बाँकी वडाहरूमा समेत अन्तिम तयारीका कामहरू भइरहेका छन्।
 - खानेपानी सरसफाई तथा स्वच्छता योजनाको अद्यावधिक गर्ने कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ।
 - न्यायिक समिति मार्फत् गत आ .व. बाट यस आ व मा सरेका जम्मा ४ र यस आ व मा दर्ता भएका ३ गरी जम्मा ७ वटा उजुरीहरूमध्ये ५ वटा उजुरी फछ्यौट भई लगतकट्टा गरिएको छ भने एउटा उजुरी दर्ता गरी व्यक्ति सम्पर्कमा नै नआएको उजुरी रहेको छ साथै एउटा उजुरी थप कारवाहीका लागि सम्बन्धित निकायमा पठाइएको छ।

Tom
समाध्याय

- गाउँपालिकाको विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजना २०८२ तर्जुमा भई कार्यान्वयनमा रहेको छ । पालिकामा वर्षेनी आगलागीबाट हुने ठूलो क्षतिलाई मध्येनजर गरी अग्निनियन्त्रणको लागि मोटर सहितको ट्यांकरको व्यवस्था गरि आगलागीबाट हुने संभाव्य क्षतिलाई कम गरिएको छ ।
- सार्वजनिक जवाफदेहिता प्रवर्द्धन गर्नको लागि चालु आ.व. मा सामाजिक परिक्षण र २ पटक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम सञ्चालन गरिएको छ ।
- गाउँपालिकाको दोस्रो आवधिक योजना, सडक गुरुयोजना, कृषि रणनीतिक योजना निर्माणको कार्य सम्पन्न भएको छ भने प्रथम पञ्चवर्षीय गाउँ शिक्षा योजना निर्माण र जग्गा वर्गिकरणको कार्य अन्तिम चरणमा रहेको छ ।

सभाका सदस्यज्यूहरु

अब म आगामी आर्थिकवर्ष २०८३/०८४ का नीति तथा कार्यक्रमहरु पेश गर्न चाहन्छु:

१. आर्थिक विकास:-

क. कृषि तर्फ:

१. कृषि तथा पशुपालन व्यवशायबाट उत्पादित वस्तुको आधारमा प्रोत्साहन कार्यक्रम सञ्चालन गर्न, सुरक्षित भण्डारण तथा बजारीकरणको लागि सहजिकरण गर्न, कोल्ड स्टोर , दुग्ध तथा कृषि सहकारी संस्थाहरुलाई सवल र क्रियाशिल बनाउनको लागि हेफर प्रोजेक्ट नेपालसँगको साझेदारीमा सञ्चालित “मालारानी कृषि तथा पशु उद्यमशिलता विकास परियोजना” लाई निरन्तरता दिईने छ ।
२. कृषकहरुलाई कृषि पेशा तर्फ थप आकर्षित गर्नको लागि प्रोत्साहन स्वरुप उत्पादनमा आधारित विक्री र ढुवानीमा दिदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिईने छ ।
३. कृषकहरुको मनोबल उच्च राख्न, पेसा प्रति गौरव बढाउन र कृषिमा स्वस्थ प्रतिस्पर्धाको प्रवर्द्धन गर्न पालिका भित्रका अगुवा तथा मेहेनती कृषकहरु पहिचान गरी उत्कृष्ट कृषकहरुलाई पुरस्कृत र सम्मानित गरिने छ ।
४. कृषि उत्पादन वृद्धिको लागि कृषकहरुलाई उन्नत जातका धान, गहुँ र मकैका बीउहरु वितरण गरिनेछ ।
५. व्यावसायिक रुपमा कृषि गर्ने कृषकहरुलाई आवश्यक पर्ने कृषि यन्त्र उपकरणहरु ५० प्रतिशत अनुदानमा हस्तान्तरण गरिने छ ।
६. उत्पादन क्षेत्र विस्तारका लागि साना सिँचाई कार्यक्रम अन्तर्गत कृषकहरुलाई सिँचाई पाइप सम्बन्धी ५० प्रतिशत अनुदानको कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ ।
७. स्थानीय स्तरमा अदुवा, वेसार, खुर्सानी लगायतका नगदे वालीहरुको उत्पादन बढाई कृषकहरुलाई आत्म निर्भर बनाउन मसलावाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
८. वडा नं. ५ रातामाटामा निर्माण भएको मालारानी चिस्थान केन्द्रलाई थप व्यवस्थित रुपमा सञ्चालन गरिने छ ।
९. वन्यजन्तुबाट कृषकहरुको बाली संरक्षण गर्न संघीय र प्रदेश सरकारसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ साथै बाँदर आतङ्कलाई न्यूनीकरण गर्नको लागि पालिकाबाट आवश्यक कार्यक्रम बनाई लागु गरिनेछ ।
१०. स्थानीय रैथाने बालीको प्रवर्द्धन, संरक्षण र उत्पादन वृद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
११. आलु खेती प्रवर्द्धन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१२. गाउँपालिकाका सम्भावित क्षेत्रहरुमा सुन्तला उत्पादनको व्यावसायिक विकासका लागि "सुन्तला विशेष कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ ।
१३. रासायनिक मलको परनिर्भरता कम गर्न र स्थानीय स्तरमै रोजगारी सिर्जना गर्न निजी क्षेत्र, सहकारी, कृषक समूह तथा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूसँगको सहकार्यमा "प्राङ्गारिक मल उद्यम साझेदारी कार्यक्रम" सञ्चालन गरिनेछ ।

Loon
समाध्यक्ष

१४. माटो परीक्षण मिनी ल्याब स्थापना गरी व्यवस्थित रूपमा सञ्चालन गरिनेछ। साथै रासायनिक मल, विषादीको सही प्रयोगलाई सहकारी मार्फत बजारीकरणका लागि निश्चित सहकारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१५. आयातित कृषि वस्तुलाई निरुत्साहित गर्दै स्थानीय उत्पादनलाई प्राथमिकता दिइनेछ। सहकारी मार्फत बजारीकरणका लागि निश्चित सहकारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।

ख. पशुपंक्षी विकास तर्फ:-

१६. गाउँपालिकामा रहेको आधारभूत भेरेरिनी प्रयोगशालालाई पूर्ण रूपमा सुचारु गरिनेछ। यस मार्फत रोगहरूको पहिचान समयमै गरी महामारी, आकस्मिक रोग नियन्त्रण तथा खोपका कार्यक्रमहरू प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ।
१७. बाख्रा पालनलाई व्यावसायिक बनाउँदै मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुनका लागि गत आ.व. २०८२/८३ मा सञ्चालित बाख्रा पकेट कार्यक्रमलाई यस वर्ष पनि निरन्तरता दिइनेछ।
१८. पशुहरूमा देखिने बाँझोपना न्यूनिकरणका लागि डोर टु डोर (घरदैलो) कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
१९. पशु प्राविधिकको सहज पहुँच नभएका वडाहरूमा निशुल्क पशु स्वास्थ्य शिविर संचालन गरिनेछ।
२०. कृत्रिम गर्भाधान कार्यक्रम मार्फत पशु नश्ल सुधारको कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ।
२१. पशुहरूको स्वास्थ्य, उत्पादकत्व र जैविक सुरक्षालाई ध्यानमा राखी आधुनिक तथा वातावरण मैत्री खोर/ गोठ कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ। यस अन्तर्गत परम्परागत गोठ निर्माण कार्यक्रमलाई सुधार गरी प्रविधिमैत्री बनाउन कृषकहरूलाई सहयोग पुऱ्याइने छ।

ग. सहकारी तर्फ:-

२२. सहकारी संस्थाहरूलाई उत्पादनमुखी व्यवसायिक तथा प्रविधिमैत्री बनाइने छ।
२३. सहकारीको नियमित अनुगमन, सुपरीवेक्षण तथा COPOMIS प्रणालीमा आबद्धता सुनिश्चित गरिने छ।
२४. बचत तथा ऋणमुखी सहकारीहरूलाई उत्पादन र उद्यमसँग जोडिने छ।
२५. सहकारी मार्फत कृषि, पशुपालन तथा स्थानीय उत्पादनको मूल्य शृङ्खला विकास गरिनेछ।
२६. सहकारी सुशासन, वित्तीय अनुशासन र पारदर्शीता प्रवर्द्धन गरिने छ।
२७. उत्कृष्ट सहकारीलाई प्रोत्साहन एवं पुरस्कृत गरिने छ।
२८. अन्तर-सहकारी सहकार्य तथा नेटवर्किङ्को कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

घ. उद्यमविकास तर्फ:

२९. स्थानीय स्रोत-साधन, सीप र प्रविधिमा आधारित लघु, घरेलु तथा साना उद्यमहरूको प्रवर्द्धन गरिने छ।
३०. युवा, महिला, दलित, जनजाती, विपन्न तथा वैदेशिक रोजगारीबाट फर्केका व्यक्तिहरूलाई उद्यमशिलता विकासमा प्रोत्साहन गरिने छ।
३१. नवप्रवर्तन (Innovation), स्टार्टअप तथा स्वरोजगारमूलक व्यवसायलाई प्राथमिकता दिइने छ।
३२. स्थानीय उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण तथा ब्रान्डिङ्ग सहजिकरण गरिने छ।
३३. साझेदारीमा मल उद्यम व्यवसायको स्थापना र सञ्चालनमा आवश्यक सहयोग गरिने छ।
३४. मसलाजन्य वस्तु उद्यमको स्थापना, उत्पादन, प्रशोधन, बजारीकरण तथा ब्रान्डिङ्ग सम्बन्धि कार्य आगामी आ.व.मा सम्पन्न गरिने छ।

समाप्त

ड. पर्यटन र संस्कृति:-

३५. मलारानी मन्दिर, नृसिंहस्थान, दारेगाँडा, तिलकुवा झरना, राँगामारे, लोहोरिको लेक, खन गुफा, जालकाँडा, रङ्गगाउँ, लामा लेक, तिनसल्ली भगवती मन्दिर र ब्रह्मकोट झोलुङ्गे पुल लगायतका सम्भावना बोकेका प्रमुख पर्यटकीय स्थलहरूको एकीकृत विकासका लागि 'वृहत् पर्यटन गुरुयोजना' निर्माण गरी कार्यान्वयन प्रक्रिया अगाडि बढाइनेछ।
३६. प्रमुख पर्यटकीय गन्तव्यहरूमा सुरक्षित, व्यवस्थित, सरसफाइयुक्त र वातावरणमैत्री विश्रामस्थल, पैदलमार्ग र आधारभूत पूर्वाधार निर्माण कार्यलाई प्राथमिकता दिइनेछ।
३७. आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको सुरक्षित र सुविधायुक्त बसाइ सुनिश्चित गर्न मलारानी मन्दिर क्षेत्र लगायतका स्थानमा निर्मित सार्वजनिक भवनहरूलाई व्यवस्थित 'अतिथि गृह' (Guest House) का रूपमा रूपान्तरण गरी सञ्चालनमा ल्याउन पहल गरिने छ।
३८. मलारानीका समग्र पर्यटकीय क्षेत्रको विस्तृत विवरण समेटिएको 'मलारानी पर्यटन गाइड बुक' प्रकाशन गरिनेछ। साथै, मुख्य गन्तव्यहरूमा QR Code को व्यवस्था गरी पर्यटकहरूलाई डिजिटल माध्यमबाट तत्काल सूचना प्राप्त गर्ने प्रविधि मिलाइनेछ।
३९. गाउँपालिकाको आधिकारिक वेबसाइट तथा सामाजिक सञ्जालहरू मार्फत पर्यटकीय स्थलहरूको आकर्षक तस्बिर, प्रमोसनल भिडियो (वृत्तचित्र) र रैथाने सांस्कृतिक कथाहरू नियमित प्रकाशन गरी प्रचार-प्रसार गरिनेछ।
४०. गाउँपालिका भित्रका ऐतिहासिक देवीदेवता र तीर्थस्थलसँग जोडिएका मौखिक किम्बदन्ती एवं इतिहासको संकलन गरी प्रवर्द्धनात्मक सामग्री प्रकाशन गरिनेछ।
४१. संस्कृति संरक्षणको स्थानीय कलाकार, टोल विकास संस्था, विद्यालय र क्लबहरूको सक्रिय सहभागितामा विविध सांस्कृतिक उकार्यक्रमहरूको आयोजना गरिनेछ।
४२. मलारानीको पहिचानका रूपमा रहेका सोरठी नाच, रोपाईँ जात्रा, देउसी-भैलो, तीज गीत, फागु नाच, सराय नाच, पञ्चेबाजा र भजन आदिको संवर्द्धनका लागि विशिष्ट कार्यविधि निर्माण गरिनेछ। सांस्कृतिक टोली र कलाकारहरूलाई गाउँपालिकामा सूचिकृत गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ।
४३. मलारानीको मुख्य पहिचानका रूपमा रहेका स्थानीय रैथाने जडीबुटी, आलु र सुन्तला खेती क्षेत्रलाई लक्षित गरी कृषि-पर्यटन (Agro-Tourism) को प्रवर्द्धन गरिनेछ।
४४. पर्या-पर्यटन र होमस्टे (सामुदायिक आवास) मार्फत स्थानीय स्तरमा स्वरोजगारी, लघु-उद्यमशीलता र दिगो आयआर्जनका अवसरहरू सिर्जना गरी युवा पलायनलाई न्यूनीकरण गरिनेछ।

च. रोजगार तर्फ:-

४५. रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलताको एकीकृत सेवा प्रवाह सुनिश्चित गर्न रोजगार सेवा केन्द्रलाई 'रोजगार, सीप तथा उद्यमशीलता केन्द्र' का रूपमा रूपान्तरण गरी प्रभावकारी ढङ्गले सञ्चालन गरिनेछ।
४६. उत्पादन र उद्यमशीलता मार्फत रोजगारी सिर्जना तथा न्यूनतम रोजगारी प्रत्याभुती सीप, विकास उद्यमशीलता प्रवर्द्धन र पुनः एकिकरण सम्बन्धी क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिने छ।
४७. राष्ट्रिय रोजगार प्रवर्द्धन कार्यक्रमलाई मलारानीको पर्यटकीय, कृषि, सडक पूर्वाधार जस्ता दिगो तथा उत्पादक क्षेत्र तर्फ उन्मुख गरिनेछ।
४८. गाउँपालिका क्षेत्र भित्र रहेका बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलन तथा विश्लेषण गरी रोजगार व्यवस्थापन सूचना प्रणालीमा बेरोजगार व्यक्तिहरूको सूची अद्यावधिक र व्यवस्थित गरिने छ। गाउँपालिकाभित्र उपलब्ध रोजगारीका अवसरहरूको पहिचान गरी सोको सूचना प्रवाह गरिनेछ।

Signature
समाध्यक्ष

४९. मालारानी गाउँपालिकाको परिवेश र मागमा आधारित अर्गानिक खेती, कृषि आधुनिकीकरण, भवन निर्माण तथा कम्प्युटरत सीप विकास तालिम सञ्चालन गरिने छ । डिजिटल साक्षरता सम्बन्धी एकीकृत/
५०. विदेशबाट फर्केका युवाहरूले सिकेको सीपलाई सीप परीक्षण र प्रमाणीकरण गर्नको लागि सहजीकरण गरिनेछ ।
५१. नेपाल सरकारकोश्रम संसारप्रणालीमा पालिका भित्रका रोजगारदाताहरूलाई आवद्धगराई श्रम माग र आपूर्तिबीच सन्तुलन कायम गरिनेछ ।
५२. वैदेशिक रोजगारीमा जाने व्यक्तिहरूको लागि श्रम स्वीकृति तथा पुनः श्रम स्वीकृतिको कार्यलाई पालिकाको रोजगार सेवा केन्द्रबाट सहजिकरण गरिनेछ । वैदेशिक रोजगार कल्याणकारी कोष अन्तर्गत रहेका आर्थिक सहायताका सेवाहरूको लागि सेवाग्राहीलाई पालिकाबाटै सेवा प्रदान गरिनेछ साथै वैदेशिक रोजगारीलाई सुरक्षित, व्यवस्थित र मर्यादित बनाउनका लागि जानुपूर्व अभिमुखीकरण तथा अनावश्यक ठंगी हुन बाट बच्नका लागि आवश्यक कार्यक्रम गरिनेछ ।
५३. रोजगार संवाद मञ्चको सञ्चालन, आन्तरिक रोजगार प्रवर्द्धन तथा “श्रमको सम्मान, राष्ट्रको अभियान” जस्ता कार्यक्रमहरूलाई प्रभावकारी रूपमा अगाडि बढाईने छ ।
५४. पालिकाभित्र उपलब्ध रोजगारीका अवसरहरूको पहिचान गरी सोको सूचना प्रवाह गरिनेछ ।

२. सामाजिक विकास:-

क. शिक्षा तथा खेलकुद:

५५. गाउँपालिकाको गौरव र पहिचान समेटिएको 'हाम्रो मालारानी' पाठ्यक्रमको पुस्तक निर्माण र छपाइ कार्यलाई गुणस्तरीय बनाउँदै आगामी शैक्षिक सत्रको सुरुवातमै विद्यार्थीको हातमा पुर्‍याइनेछ ।
५६. यस जिल्लास्थित मथुरामा सञ्चालित एग्रो फरेस्टी बहुप्राविधिक शिक्षालयमा अध्ययन गर्ने विद्यार्थीहरू र जिल्लास्थित विद्यालयमा साधारण विज्ञान अध्ययन गर्ने दलित विद्यार्थीहरूलाई उपलब्ध गराउँदै आएको आर्थिक/ छात्रवृत्ति सहयोगलाई निरन्तरता दिइने छ ।
५७. शिक्षामा समता कायम गर्न कक्षा ८, १० र १२ को परीक्षामा पालिकास्तरमै उत्कृष्ट नतिजा ल्याउने जेहेन्दार छात्र-छात्राहरूलाई नगद पुरस्कार र सम्मान गरी प्रोत्साहन गर्ने नीति लिइनेछ ।
५८. पालिका भित्रका विद्यालयहरूमा अध्ययनरत न्यून सिकाइस्तर भएका विद्यार्थीहरूको पहिचान गरी सिकाइ क्षमता अभिवृद्धिका लागि उपचारात्मक शिक्षण कार्यक्रमलाई थप सघन रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
५९. सामुदायिक विद्यालयहरूको सुधार तथा विकासको लागि माध्यमिक तहका अनुभवी स्थायी शिक्षकहरूलाई स्रोत शिक्षकको रूपमा निश्चित अवधिको शैक्षिक अनुगमन तथा मेन्टरिङ काजमा खटाइनेछ । यसरी काजमा खटिएका शिक्षकको साविक विद्यालयमा पठनपाठन निरन्तरताका लागि सट्टा करार शिक्षक अनुदान उपलब्ध गराइने नीति लिइनेछ ।
६०. पालिकाभित्र सञ्चालित कृषि प्राविधिक धार लगायत सङ्घीय अनुदान विहिन कक्षाका लागि शिक्षण सिकाई सहयोग अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
६१. करार शिक्षक नियुक्तिको लागि विभिन्न तह र बिषयका प्रश्नपत्रहरूको प्रश्न निर्माण गरी आवश्यकताको आधारमा शिक्षक बैंक स्थापना गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
६२. सामुदायिक विद्यालयहरूमा पूरक शैक्षिक पूर्वाधारका कार्यक्रमबाट प्रयोगकर्ता मैत्री शौचालय निर्माण तथा बिद्यालय घेरवारका क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिने छ ।
६३. निजी लगानीका विद्यालयलाई लोककल्याणकारी र सेवामूलक बनाउन कानूनले निर्धारण गरेको मापदण्डको आधारमा तोकिएको विद्यार्थीलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गराइनेछ ।
६४. स्थानीय स्तरमा खेलकुदको व्यावसायिक विकास र खेलाडी उत्पादनका लागि बजेटको सुनिश्चितता गर्दै वार्षिक खेलतालिका बनाई विभिन्न तहका खेलकुद कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ ।

[Signature]
समाह्वयक

६५. गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुदै आएको अध्यक्ष कप भलिबल रनिङ्ग शील्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिदै आगामी आ.व.बाट क्रिकेट खेल प्रतियोगिता सञ्चालन गरिने छ ।
६६. विद्यालय शिक्षाको प्रशासन र व्यवस्थापन तथा शिक्षण सिकाइमा सूचना तथा सञ्चार प्रविधिको प्रयोगलाई थप वृद्धि गर्न आवश्यक थप पूर्वाधारको व्यवस्था गरिनेछ ।
६७. विद्यालय तहको शिक्षामा सुधार तथा विकासको लागि प्रचलित नीतिमा व्यवस्था गरिएका सबै संरचनाहरूलाई सक्रिय र प्रभावकारी बनाइने छ ।
६८. विद्यालयका शिक्षक तथा कर्मचारीहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि तालिम तथा अभिमुखिकरणका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।

ख. स्वास्थ्य

६९. प्रजनन स्वास्थ्य र सुरक्षित मातृत्व कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्न आवश्यक पहल गरिनेछ ।
७०. पालिका भित्र संचालित वर्थिङ्ग सेन्टरहरूबाट गुणस्तरिय सेवा संचालन गर्न आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
७१. गर्भवती तथा सुत्केरी आमाहरूलाई निःशुल्क क्याल्सीयम चक्की वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
७२. "पूर्ण संस्थागत प्रसुति सेवायुक्त वडा तथा स्थानीयतह घोषणा तथा सुनिश्चितता सम्बन्धि मापदण्ड २०८० लाई "क्रमिक रूपमा कार्यान्वयन गर्दै लगिने छ ।
७३. पालिका भित्र संचालित वर्थिङ्ग सेन्टरसम्म र वर्थिङ्ग सेन्टरबाट रेफर भै अर्घाखाँची अस्पताल र गुल्मी अस्पताल सम्म सुरक्षित प्रसुती सेवाको लागि आमाहरूलाई लैजान निशुल्क एम्बुलेन्स सेवा उपलब्ध गराउने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
७४. ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी रूपमा संचालन गर्दै लगिनेछ ।
७५. गाउँपालिकामा बहुक्षेत्रीय पोषण विशेष कार्यक्रमहरू संचालन गरि पालिकालाई पोषणमैत्री स्थानीय शासन प्रवर्धन गर्नेतर्फ जोड दिइनेछ ।
७६. पालिकाको १ मात्र खनदह स्वास्थ्य चौकीबाट सञ्चालन हुँदै आइरहेको OTC सेन्टरलाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ; साथै आगामी आ.व.मा हंसपुर स्वास्थ्य चौकीमा थप OTC सेन्टर स्थापना गरिनेछ ।
७७. पालिकालाई पूर्ण खोपयुक्त पालिका सुनिश्चितता र दिगोपनाको लागि विशेष कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
७८. नियमित तथा राष्ट्रिय खोप अभियानको समयमा खोप र खोपजन्य सामग्री सुरक्षित भण्डारणको लागि खन स्वास्थ्य चौकीमा रहेको फ्रिज सेन्टरलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ । साथै खन स्वास्थ्य चौकीबाट वडाका सबै स्वास्थ्य संस्थाहरूमा भ्याक्सिन ढुवानीको लागि आवश्यक व्यवस्थापन गरिनेछ ।
७९. क्षयरोग नियन्त्रण कार्यक्रमको लागि जोखिम समूहमा रहेको समुदायमा नयाँ क्षयरोगका बिरामीहरूको खोजपडताल कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८०. आधारभूत तथा आकस्मिक स्वास्थ्य सेवाको लागि निःशुल्क औषधि व्यवस्थापन गरिनेछ ।
८१. दीर्घरोग(सुगर, प्रेसर र छारे) का विरामीहरूलाई गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउँदै आएको निशुल्क औषधि वितरणको कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ ।
८२. हंसपुर स्वास्थ्य चौकी र मरेङ्ग स्वास्थ्य चौकीमा सञ्चालित ल्याब सेवालाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
८३. स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रभावकारी रूपमा सेवा सञ्चालन गर्न आवश्यक जनशक्ति, भौतिक स्रोत तथा साधनको उपलब्धता, औषधि, औजार उपकरण तथा आवश्यक सामग्री पर्याप्त हुनेगरी आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
८४. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई बीमा र सञ्चार खर्च बापत उपलब्ध गराउँदै आएको सुविधा सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

Signature
स्वास्थ्य

८५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई गाउँपालिकामा ६० वर्ष उमेर पूरा भई सेवाबाट अनिवार्य अवकाश हुँदा रु २०,०००/- सहित सम्मान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८६. विभिन्न नसर्ने रोगहरू सम्बन्धि समय समयमा स्क्रिनिङ कार्य गर्दै जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८७. डेंगु तथा विभिन्न किटजन्य रोग तथा अन्य सरुवारोग नियन्त्रणको लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८८. मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई क्रमशः सबै वडाहरूमा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
८९. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट प्रवाह हुने सेवालाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
९०. पालिकाको १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालबाट आधारभूत सेवा सञ्चालन गर्दै थप गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
९१. आवश्यकता अनुसार विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९२. जीर्ण अवस्थामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूका भवनहरूलाई मर्मत सम्भार कार्य गर्दै लगिनेछ ।
९३. खोप केन्द्र र गाउँघर क्लिनिक भवन नभएको स्थानमा क्रमशः भवन निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९४. समुदायस्तरमा सेवाको उपयोग बढाउन स्वास्थ्य आमा समूह पुनर्गठन तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
९५. पालिका तथा वडा स्तरीय स्वास्थ्य आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
९६. स्वास्थ्य संस्थाहरूको वार्षिक रूपमा सामाजिक परीक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९७. आधुनिक प्रविधि मैत्री रेकर्डिङ र रिपोर्टिङको लागि online software system लाई स्वास्थ्य संस्था स्तरसम्म थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
९८. अपुग भएका HMIS TOOLS र कार्यक्रमगत अनुसूचीहरू छपाई गरी आवश्यक वितरणको आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९९. स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराउँदै आएको अनुदान रकमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१००. स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न अनुगमनको कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाइने छ ।
१०१. आम जनसमुदायलाई चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्न पालिकास्तरीय निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०२. Family Health Profile कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
१०३. किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्था विस्तार गर्दै लगिनुको साथै विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।

ग. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र तर्फः

१०४. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रलाई शाखाको रूपमा विस्तार गरिने छ ।
१०५. योगध्यान, विद्यालय आयुर्वेद, नसर्ने रोग न्यूनीकरण, आयुर्वेद स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन, मानसिक रोग, भान्सा सुधार जस्ता विभिन्न क्रियाकलापहरू समुदायस्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१०६. आयुर्वेद सेवाको पहुँच सबै जनता माझ पुऱ्याइने छ ।
१०७. पञ्चकर्म/ पूर्वकर्म आयुर्वेद थेरापीलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
१०८. नौ वटै वडाहरूमा योग शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

घ. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणः

Signature
समाप्त

८५. महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरूलाई गाउँपालिकामा ६० वर्ष उमेर पूरा भई सेवाबाट अनिवार्य अवकाश हुँदा रु २०,०००/- सहित सम्मान गर्ने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
८६. विभिन्न नसर्ने रोगहरू सम्बन्धि समय समयमा स्क्रिनिङ कार्य गर्दै जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८७. डेंगु तथा विभिन्न किटजन्य रोग तथा अन्य सरुवारोग नियन्त्रणको लागि जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
८८. मानसिक स्वास्थ्य कार्यक्रमलाई क्रमशः सबै वडाहरूमा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
८९. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रबाट प्रवाह हुने सेवालाई थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
९०. पालिकाको १५ शैयाको आधारभूत अस्पतालबाट आधारभूत सेवा सञ्चालन गर्दै थप गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा विस्तार गर्दै लगिनेछ ।
९१. आवश्यकता अनुसार विभिन्न स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै जाने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९२. जीर्ण अवस्थामा रहेका स्वास्थ्य संस्थाहरूका भवनहरूलाई मर्मत सम्भार कार्य गर्दै लगिनेछ ।
९३. खोप केन्द्र र गाउँघर क्लिनिक भवन नभएको स्थानमा क्रमशः भवन निर्माण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९४. समुदायस्तरमा सेवाको उपयोग बढाउन स्वास्थ्य आमा समूह पुनर्गठन तथा अभिमुखीकरण कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
९५. पालिका तथा वडा स्तरीय स्वास्थ्य आकस्मिक प्रतिकार्य योजनाको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिनेछ ।
९६. स्वास्थ्य संस्थाहरूको वार्षिक रूपमा सामाजिक परीक्षण कार्य सञ्चालन गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
९७. आधुनिक प्रविधि मैत्री रेकर्डिङ र रिपोर्टिङको लागि online software system लाई स्वास्थ्य संस्था स्तरसम्म थप व्यवस्थित गर्दै लगिनेछ ।
९८. अपुग भएका HMIS TOOLS र कार्यक्रमगत अनुसूचीहरू छपाई गरी आवश्यक वितरणको आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
९९. स्वास्थ्य संस्था सञ्चालनको लागि उपलब्ध गराउँदै आएको अनुदान रकमलाई निरन्तरता दिइने छ ।
१००. स्वास्थ्य संस्थाहरू तथा स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूलाई थप प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्न अनुगमनको कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाइने छ ।
१०१. आम जनसमुदायलाई चिकित्सकीय सेवा प्रदान गर्न पालिकास्तरीय निःशुल्क स्वास्थ्य शिविर सञ्चालनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।
१०२. Family Health Profile कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।
१०३. किशोरकिशोरीमैत्री स्वास्थ्य संस्था विस्तार गर्दै लगिनुको साथै विद्यालय स्वास्थ्य शिक्षा कार्यक्रम आवश्यकता अनुसार सञ्चालन गर्दै लगिनेछ ।

ग. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्र तर्फः

१०४. नागरिक आरोग्य सेवा केन्द्रलाई शाखाको रूपमा विस्तार गरिने छ ।
१०५. योगध्यान, विद्यालय आयुर्वेद, नसर्ने रोग न्यूनीकरण, आयुर्वेद स्वस्थ जीवनशैली प्रवर्द्धन, मानसिक रोग, भान्सा सुधार जस्ता विभिन्न क्रियाकलापहरू समुदायस्तरमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१०६. आयुर्वेद सेवाको पहुँच सबै जनता माझ पुऱ्याइने छ ।
१०७. पञ्चकर्म/ पूर्वकर्म आयुर्वेद थेरापीलाई थप व्यवस्थित गरिने छ ।
१०८. नौ वटै वडाहरूमा योग शिक्षा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

घ. सामाजिक सुरक्षा तथा पञ्जिकरणः

[Signature]
समाप्त

१०९. बैकिङ प्रणाली मार्फत वितरण गर्दै आएको सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्रणाली लाईथप सहज बनाउनको लागि बिभिन्न कार्यहरूको संख्या आवश्यकताका आधारमा बढाईने छ।
११०. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यहरू Online प्रणाली मार्फत संचालन गरी समय सापेक्ष चुस्त दुरुस्त बनाउनको लागि जनशक्तिलाई तालिम तथा पुनर्ताजगी तालिम सञ्चालन गरिने छ।
१११. सामाजिक सुरक्षा तथा व्यक्तिगत घटना दर्ता सम्बन्धी कार्यहरू सम्बन्धित निकायमा समयमै दर्ता तथा नविकरण गराउन गाउँपालिका भित्रका टोलटोलमा जनचेतनामुलक कार्यक्रमहरू संचालन गरिने छ।
११२. स्थानिय सरकारको सामाजिक सुरक्षा कार्यक्रमको लाभग्राहीको सुचिमा समावेश नभएका सहाराबिहिन नागरिकहरूलाई प्रदान गरिदै आएको उपाध्यक्ष सहाराविहिन आर्थिक सहायता कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ।

ड. खानेपानी, सरसफाइ तथा स्वच्छता:

११३. "स्वच्छ खानेपानी, पूर्ण सरसफाइ" समृद्ध मालारानीको लक्ष्य हासिल गर्न तथा गाउँपालिकाका सबै नागरिकमा सुरक्षित खानेपानी र दिगो सरसफाइ सेवाको पहुँच विस्तार गर्न 'एक घर, एक धारा' अभियानलाई थप प्रभावकारी बनाई पूर्णता दिइनेछ।
११४. सबै घरघुरीमा दिगो आधारभूत खानेपानी सेवाको पहुँच पुऱ्याउन खानेपानी गुणस्तर सेवा प्रवाहको ढाँचा, लागत अनुमानको लागि वित्तिय संयन्त्र र उद्देश्य तथा निर्धारित लक्ष्यहरू प्राप्तिको लागि रणनीतिक कार्यहरू गरिनेछ।
११५. विद्युतीय लिफ्ट खानेपानीमा लाग्ने विद्युत महशुलमा उपलब्ध गराउँदै आएको अनुदानलाई निरन्तरता दिइनेछ। शौर्य लिफ्टिङ्ग खानेपानी आयोजनालाई आवश्यकता अनुसार विद्युतीय लिफ्टिङ्ग खानेपानी आयोजनाको रूपमा परिवर्तन गरी खानेपानी आपूर्तिमा सहजता ल्याउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
११६. खानेपानीको गुणस्तर परीक्षण: प्रत्येक वडाका मुख्य खानेपानी आयोजनाहरूमा पानीको गुणस्तर (Water Quality) नियमित परीक्षण गर्न र प्राविधिकको व्यावस्था (वाटर टेस्टिङ किट) मार्फत नियमित परीक्षण गरिने छ।
११७. मुहान संरक्षण र रिचार्ज पोखरी: जलवायु परिवर्तनका कारण सुक्दै गएका पानीका मुहान संरक्षण गर्न बृक्षारोपण र रिचार्ज पोखरी (Recharge Pond) निर्माण गरिने छ।
११८. मर्मत सम्भार कोष: निर्माण सम्पन्न भएका खानेपानी आयोजनाहरूको दिगोपनका लागि उपभोक्ता समिति मार्फत 'मर्मत सम्भार कोष' स्थापना गर्न प्रोत्साहन गरिनेछ।
११९. पूर्ण सरसफाइ उन्मुख गाउँपालिका: खुला दिसामुक्त अवस्थाको दिगोपन सुनिश्चित गर्दै गाउँपालिकालाई पूर्ण सरसफाइ उन्मुख बनाउन प्रत्येक वडामा सचेतना कार्यक्रम चलाइनेछ।
१२०. गाउँपालिकालाई सफा र स्वच्छ गाउँपालिका बनाउन पूर्ण सरसफाइ प्रबर्द्धन क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नुका साथै पूर्ण सरसफाइ कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गरी तोकिएको समयवधिभित्र सफा र स्वच्छ गाउँपालिका बनाइनेछ।
१२१. सफा स्वच्छ र सुरक्षित खानेपानी उपलब्ध गराउनुको साथै एकघर एक धारा र एक मिटर कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई गाउँपालिका क्षेत्रभित्र रहेका खानेपानीका मुहानहरूको संरक्षण र संवर्धन गर्दै लगिनेछ।
१२२. खानेपानी तथा स्वच्छताको क्षेत्रमा वातावरणीय सेवाहरूको पहुँच वृद्धि र सुधार गर्नुका साथै सरसफाइ तथा स्वच्छता सेवा प्रवाहको लागि पूर्ण सरसफाइ प्रबर्द्धनका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिनेछ। साझेदार संस्थाहरूसँग समन्वय गरी पालिकाले अङ्गिकार गरेको वास (WASH) योजना अनुरूप क्रमशः पूर्ण सरसफाइ उन्मुख वडा तथा पालिका घोषणाको लागि आवश्यक कार्यहरू गरिनेछ।
१२३. गाउँपालिका भित्रका सबै शैक्षिक संस्था, स्वास्थ्य संस्था साथै बजार तथा अन्य सार्वजनिक स्थलहरूमा निरन्तर रूपमा सरसफाइ सेवा र आधारभूत स्वच्छता सेवालाई निरन्तरता दिइनेछ।

समाध्यक्ष

१२४. सार्वजनिक तथा विद्यालय शौचालय: गाउँपालिकाभित्रका प्रमुख बजार क्षेत्र, स्वास्थ्य चौकी र विद्यालयहरूमा अपाङ्गतामैत्री तथा महिलामैत्री महिनावारी स्वच्छता व्यवस्थापन सहितको शौचालय निर्माण र स्तरोन्नती गरिने छ।
१२५. फोहोरमैला व्यवस्थापन: बजार र घना बस्तीहरूबाट निस्कने कुहिने र नकुहिने फोहोरलाई स्रोत देखि छुट्याई सोको व्यवस्थित गर्न फोहोर प्रशोधन केन्द्रको सम्भाव्यता अध्ययन गरिने छ। साथै सम्भाव्य योजनाहरूको डिपिआर गरी निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिने छ।
१२६. फोहोर मैला सङ्कलन, प्रशोधन तथा व्यवस्थापनलाई नवीन प्रविधि, असल अभ्यास तथा सिकाइ आदान प्रदान मार्फत थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
१२७. N-WASH योजना अध्यावधिक: गाउँपालिकाको डिजिटल वास योजना (WASH Plan) लाई परिमार्जन गरी वास्तविक तथ्याङ्कका आधारमा बजेट विनियोजन गरिनेछ।
१२८. सबै घरघुरीमा दिगो आधारभूत खानेपानी सेवाको पहुँच पुऱ्याउन खानेपानी गुणस्तर सेवा प्रवाहको ढाँचा, लागत अनुमानको लागि वित्तिय संयन्त्र र उद्देश्य तथा निर्धारित लक्ष्यहरू प्राप्तिको लागि रणनीतिक कार्यहरू गरिनेछ।
१२९. महिला र विपन्नको सहभागिता: खानेपानी उपभोक्ता समितिहरूको नेतृत्वदायी पदमा महिला, दलित र विपन्न वर्गको अनिवार्य ३३ प्रतिशत सहभागिता सुनिश्चित गरिनेछ।
१३०. विद्यालयमा वास (WASH in School): विद्यालयका बालबालिकाहरूलाई स्वच्छता दूतका रूपमा परिचालन गरी हात धुने सफा बानीको प्रवर्द्धन गरिने छ।
१३१. साझेदारी कार्यक्रम: गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा, खानेपानी, सरसफाई तथा स्वच्छताको सुविधामा समुदायको पहुँच बृद्धि गर्न संघिय सरकार, प्रदेश सरकार र विभिन्न दातृ निकायहरू जस्तै: WASH क्षेत्रमा कार्यान्वयन संघसस्थाहरूसँग समन्वय गरी थप बजेट र प्राविधिक सहयोग जुटाइने छ।
१३२. नेपाल रेडक्रस सोसाईटीसँगको सहकार्यमा सामुदायिक स्वास्थ्यका लागि एकिकृत पहल परियोजना (EACH) र पालिकाको साझेदारीमा विगतमा गरेका कार्यक्रमको निरन्तरता र दिगोपनाको लागि फलोअप (थप निगरानी) सम्बन्धि कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

च. लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण:-

१३३. गाउँपालिकाबाट सम्पादन गरिने कार्यहरूको लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण (GESI Audit) को कार्यलाई निरन्तरता दिइने छ।
१३४. लक्षित वर्गका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ।
१३५. लैङ्गिक समानता तथा महिला सशक्तिकरणको लागि बेइजिङ्ग घोषणा पत्र, १९९५ ले पहिचान गरेका बिषयहरूमा सरोकारलालाहरूवित्त अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
१३६. संयुक्त राष्ट्रसंघको सुरक्षा परिषद्को महिला शान्ति र सुरक्षा सम्बन्धी निर्णय नं. १३२५ र सशस्त्र द्वन्दको समयमा युद्ध कार्यनीतिको रूपमा हुने यौनिक हिंसा सम्बन्धी निर्णय नं. १८२० सम्बन्धी अभिमुखिकरण कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
१३७. ज्येष्ठ नागरिकलाई सार्वजनिक सेवामा प्राथमिकता दिनुका साथै सहूलियतको प्रबन्ध गरिने र उनीहरूको घरमा नै स्वास्थ्य परीक्षण एवम् औषधी उपलब्ध गराउने व्यवस्थाको लागि पहल गरिने छ।
१३८. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई सम्मानपूर्ण जीवनको प्रत्याभूति गर्न अपाङ्गता विषेश कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
१३९. अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई आवश्यक सहायक सामग्रीहरू निःशुल्क उपलब्ध गराइने छ।
१४०. अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना कार्यक्रम सञ्चालन गरी नवजात शिशु तथा १० वर्ष मुनिका बालबालिकाको स्वास्थ्य जाँच गरी जन्म दोष तथा हुन सक्ने अपाङ्गताको पहिचान र व्यवस्थापन गर्ने अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरू र

Signature
समाह्वयक

- उनिहरूका परिवारको जीवनमा गुणस्तर सुधार ल्याउन साथै अपाङ्गता रोकथाम तथा पुनर्स्थापना सेवा प्रदान गर्ने प्रणालीको सुदृढीकरण गरी लैससासको दृष्टीमा गाउँपालिकालाई नमुना गाउँपालिका बनाउन पहल गरिने छ ।
१४१. बालविवाह अन्त्यको लागि टोलविकास संस्था तथा किशोरी सञ्जालहरूको परिचालन गरी सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१४२. किशोर किशोरीहरूलाई आत्मरक्षा कार्यक्रम मार्फत सशक्तिकरण गरिने छ ।
१४३. समाजमा विद्यमान जातीय तथा अन्य भेदभावजन्य सामाजिक कुरीति र संस्कारलाई न्यूनीकरण गर्दै समतामूलक समाज निर्माणको लागि निरन्तर रूपमा सचेतनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१४४. गाउँपालिकाभित्र गठन भएका बालक्लब र युवाक्लबलाई क्रियाशील बनाई सुशासन, विकास र समृद्धिको लागि उनिहरूको क्षमता अभिवृद्धिका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१४५. दलित समुदायको परम्परागत पेशा, ज्ञान र सीप संरक्षण, सम्बर्द्धन गर्दै क्रमशः आधुनिकीकरण, व्यवसायीकरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१४६. पालिकास्तरको लैंगिक हिंसा निवारण कोषमार्फत लैंगिक हिंसामा परेका महिला तथा पुरुषको उत्थानको लागि उचित राहत तथा पुनः स्थापनाका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१४७. बालबालिकामाथिको दुर्व्यवहार, महिला हिंसा, मानव बेचबिखन, बलात्कार, छुवाछुत, लागुपदार्थ दुर्व्यसन, बालविवाह, बहुविवाह, दाईजो प्रथा, बोक्सी आदि जस्ता सामाजिक विकृति र शोषण अन्त्य गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
१४८. घरेलु हिंसा लगायत सबै प्रकारका हिंसा, विभेद, र शोषण सम्बन्धी मुद्दामा सरल र छिटो न्यायिक निरूपण हुने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१४९. महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य, श्रमको ज्यालामा हुने विभेद अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलग्गै नीतिहरू बनाई कार्यान्वयन गरिने छ ।
१५०. दलित समुदायका परम्परागत व्यवसाय र महिलाहरूले सञ्चालन गर्ने व्यवसाय दर्ता र नविकरणको लागि शुल्क र दस्तुरमा छुट हुने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१५१. बाल अधिकार कार्यान्वयन गर्दै संयुक्त राष्ट्रसङ्घीय बाल अधिकार महासन्धी, १९८९ मा उल्लेख भए अनुरूपका गतिबिधिहरू सञ्चालन गरी बाल अधिकार सुनिश्चित गर्दै बालमैत्री स्थानीय शासन गाउँपालिका घोषणा तर्फ उन्मुख गराइने छ ।
१५२. बालबालिकाकासँगको गुनासो सुन्ने र गुनासोहरू व्यवस्थापनका लागि सन्चालित बालबालिकासँग जनप्रतिनिधि कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइने छ ।

ग. भूमी व्यवस्था तथा भू उपयोग

१५३. कृषियोग्य जमिनको संरक्षण तथा उत्पादनमूलक उपयोगलाई प्राथमिकता दिइने छ ।
१५४. स्थानीय भू उपयोग योजना कार्यान्वयन गरी जग्गाको वैज्ञानिक वर्गिकरण गरिने छ ।
१५५. बाँझो एवं उपयोग विहिन जमिनको पहिचान गरी उपयोगको लागी व्यवसायिक उत्पादनको लागि सामुहिक खेती प्रणालीलाई प्रोत्साहित गरिने छ ।
१५६. भूमी अभिलेख तथा भू सूचनालाई क्रमशः डिजिटल प्रणालीमा आवद्ध गरिने छ ।
१५७. भूमी सम्बन्धी जनचेतना तथा कानुनी साक्षरताका कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।

३. पूर्वाधार विकास

क. सडक तथा यातायात:

[Signature]
समाहृत

१५८. गाउँपालिकाका मुख्य सडकहरूको स्तरोन्नती गरी सर्वयाम यातयात सन्चालनको लागि आवश्यक अन्तर सरकारसँग समन्वय गरी सहकार्य सहित आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।
१५९. यस गाउँपालिकाका सबै वस्ती स्तरमा पुगेका मौसमी सडकहरूलाई बर्षायाम सकिना साथ सबै सडकहरूलाई अभियानको रूपमा मर्मत सम्भारको कार्य सन्चालन गरी यातयात सुचारु हुने व्यवस्था मिलाइने छ।
१६०. गाउँपालिकाबाट कालो पत्रे र ग्राभेल गरिएका सडकहरूको संरक्षणको लागि बर्षायाममा आवश्यकताको आधारमा लेन्थ वर्कर (ज्यामी) परिचालन गरी सडक संरक्षणको कार्यलाई निरन्तरता र थप प्रभावकारी बनाइने छ।
१६१. पालिका केन्द्र देखि वडा केन्द्रसम्मका पहुँच मार्गहरूलाई कालोपत्रे सडक सन्जालसँग जोड्न आवश्यक पहल गरिनेछ।
१६२. गाउँपालिकाको सडक गुरुयोजनालाई मुख्य आधार लिई सडक निर्माणका कार्यलाई अगाडी बढाइने छ।
१६३. सडकहरूमा आवश्यक पर्ने मोटेरेबल पुलहरू निर्माणको लागि सङ्घीय एवं प्रदेश सरकार समक्ष समन्वय र सहकार्य गरिने छ।
१६४. आवश्यकताको आधारमा विभिन्न पहिचान गरिएका स्थानमा झोलुङ्गे पुल निर्माणको कार्य अगाडी बढाइने छ।

ख. भवन र वस्ति विकास

१६५. गाउँपालिका भित्र मुख्य सडक र बजार क्षेत्रमा नक्सापास गरेर मात्र घरबनाउने व्यवस्थाका लागि आवश्यक प्रबन्ध मिलाइने छ।
१६६. गाउँपालिका भित्रका नागरिकहरूका घरहरूको जिर्ण पत्रेदुङ्गाका छाना र अन्य जिर्ण छानाहरूलाई विस्थापन गरी जस्तापाताका छाना निर्माणको कार्यलाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्ने गरी निरन्तरता दिइने छ।
१६७. गाउँपालिकाबाट निर्माण गरिएका सार्वजनिक अधुरा भवनहरूलाई सम्पन्न गर्नको लागि आवश्यक व्यवस्था गरिने छ।
१६८. विद्यालयका भवन र सोको क्षेत्र संरक्षणको लागि पूरक शैक्षिक पूर्वाधारको कार्यक्रम सन्चालन गरी कार्यान्वयन गरिने छ।
१६९. आवश्यकता र मागको आधारमा खोपकेन्द्र भवनहरू निर्माण गरिने छ।
१७०. विपन्न एवं जोखिम वस्तीमा रहेका नागरिकहरूका घरहरूको विमा गर्ने कार्यक्रमलाई प्रारम्भ गरिने छ।

ग. विद्युत एवं वैकल्पिक उर्जा

१७१. गाउँपालिका भित्र विद्युतीय उर्जा उत्पादन सम्भाव्यताको खोजी तथा पालिकाको विभिन्न क्षेत्रमा जडान गरिएका सोलार प्यानलहरूको मर्मत संभार र पालिका अन्तर्गत मुख्य बजार क्षेत्रको सडकहरूमा सोलार बत्ती जडान गरी "उज्यालो मालारानी, सुरक्षित मालारानी" नीति अवलम्बन गरिनेछ।

४. वन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

क. हरियाली र वातावरण संरक्षण:

१७२. सार्वजनिक जग्गामा पार्क निर्माण तथा उद्यानहरू निर्माण कार्यलाई अगाडी बढाइनेछा जसले गर्दा सार्वजनिक जग्गाको संरक्षण हुने अपेक्षा लिएको छ।
१७३. वन जंगलहरूमा आवश्यकता अनुसार बृक्षारोपण गर्ने कार्यलाई आवश्यक व्यवस्था मिलाइने छ।
१७४. गाउँपालिकाका सार्वजनिक संरचनाहरूमा आकर्षक सदावहार फूल एवं अन्य बोटविरुवाहरूको रोपण गरी हरियालीलाई थप प्रबर्द्धन गरिने छ।
१७५. गाउँपालिका क्षेत्रभित्रका प्रमुख बजारक्षेत्रको थप शौन्दर्यता बढाउन सरोकारवालाहरूको सहकार्यका लागि आवश्यक सहजिकरण गरिने छ।
१७६. स्तरोन्नती गरिएका र गर्ने सडकहरूको दाँया बाँया भागमा फूल प्रजातीका रुखहरूको विरुवा रोपण गर्ने कार्यलाई अभियानको रूपमा संचालन गरिनेछ।

[Signature]
संलग्न

१७७. प्लाष्टिकजन्य फोहोर न्यूनीकरण तथा वैकल्पिक सामग्री प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।
१७८. वातावरणीय प्रभाव मूल्याङ्कन तथा प्राकृतिक श्रोतको दिगो उपयोगलाई सुनिश्चित गरिने छ।
१७९. जलवायु परिवर्तनका असर न्यूनीकरण तथा अनुकूलन कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ ।
१८०. सार्वजनिक सडक छेउमा निर्माण सामग्री, काठ राखेर फोहोर पैदा गर्ने तथा घरको पानी निकास सडकमा छोड्ने प्रवृत्तिलाई रोक्ने नीति अवलम्बन गरिने छ ।
१८१. लोपोन्मुख वनस्पति तथा वन्यजन्तुको संरक्षणको लागि विशेष कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।
१८२. श्रोतमा आधारित फोहोर वर्गिकरण तथा व्यवस्थापन प्रणाली अवलम्बन गरिने छ ।
१८३. जैविक फोहोरबाट कम्पोष्टमल उत्पादन तथा प्रयोगलाई प्रोत्साहन गरिने छ ।

ख. जलउत्पन्न प्रकोप:

१८४. "जल उत्पन्न प्रकोप नियन्त्रण व्यवस्थापन" योजना बनाई लागु गरिनेछ ।
१८५. भूक्षय, नदी कटान र पहिरो नियन्त्रणको लागि दीगो र गुणस्तरीय संरचना बनाई पर्यावरण संरक्षणमा जोड दिइनेछ ।
१८६. खानेपानीका स्रोतलाई दिर्घकालिन बनाउन पानीका मुहान/ पोखरी संरक्षणमा विशेष जोड दिइने छ ।

ग. विपद् व्यवस्थापन

१८७. आगलागी लगायतका विभिन्न विपद्हरूको बारेमा टोल विकास संस्था परिचालन गरी जनचेतनामुलक कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।
१८८. प्राकृतिक तथा गैर प्राकृतिक विपद् जोखिम तथा क्षतीको न्यूनीकरण गर्न विपद् पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्य योजनाको पूर्ण रुपमा कार्यान्वयन र अद्यावधिक गरिने छ ।
१८९. विपद् पूर्व तयारी (उद्धार र राहत) को लागि आवश्यक पर्ने विपद् सामग्रीहरूको व्यवस्थापन बढा तहमा गरिने छ ।
१९०. आगलागी नियन्त्रणका लागि गाउँपालिकाको अग्नि नियन्त्रक सामग्रीहरूलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी रुपमा परिचालन गरिने छ ।
१९१. मनसुनजन्य विपद् बाट निजि आवास पूर्ण रुपमा क्षती भई पुनर्निर्माण तथा पुनःस्थापनाको लाभग्राही सूचीमा सूचिकृत नागरिकहरूको अनुदान निकासामा भईरहेको ढिलाईलाई छिटोछरितो गर्न प्रदेश र संघीय सरकार संग आवश्यक पहल गरिने छ ।
१९२. मालारानी गाउँबासीहरूलाई भुकम्प प्रतिरोधी घर तथा आवास निर्माण गर्ने व्यवस्थाका लागि आवश्यक कार्यक्रम सन्चालन गरिने छ ।
१९३. विपद् सूचना तथा अभिलेख सुरक्षा व्यवस्थापनविपद् व्यवस्थापन सूचना प्रणाली विकास गरी पूर्वसूचना तथा द्रुत सूचना प्रवाहको व्यवस्था गरिने छ।
१९४. विपद् जोखिम न्यूनीकरण तथा व्यवस्थापनका लागि सूचना प्रविधिमा आधारित पूर्व सूचना प्रणालीको विकास गरिने छ ।

५. संस्थागत विकास तथा सूशासन:

क. संस्थागत सुदृढीकरण तथा क्षमता विकास

१९५. गाउँपालिकाको संगठन तथा व्यवस्थापन (O&M) सर्वेक्षण गरी आवश्यकतानुसार संगठन संरचना, कार्यविभाजन तथा जनशक्ति व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गरिने छ ।
१९६. गाउँपालिकाको पर्यटन गुरुयोजना, राजस्व सुधार योजना तर्जुमा गरिने छ ।
१९७. कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिहरूको क्षमता अभिवृद्धिका लागि प्रशासन, योजना व्यवस्थापन, सूचना प्रविधि, वित्तीय अनुशासन, नेतृत्व विकास लगायतका विषयमा नियमित तालिम तथा अभिमुखीकरण सञ्चालन गरिने छ।

Forms.
समाहृत

१९८. वडा कार्यालय तथा शाखाहरूको कार्यसम्पादन मूल्याङ्कन प्रणाली लागू गरी नतिजामुखी कार्य संस्कृतिको विकास गरिने छ।
१९९. अभिलेख व्यवस्थापनलाई व्यवस्थित गर्न डिजिटल अभिलेखीकरण प्रणाली विकास गरी सबै महत्वपूर्ण कागजातको विद्युतीय अभिलेख रहने व्यवस्था मिलाइने छ।
२००. गाउँपालिकाको आफ्नै पालिका गान तयार गरिने छ।

ख. सुशासन, पारदर्शिता तथा जवाफदेहिता प्रवर्द्धन

२०१. सार्वजनिक सुनुवाइ, सार्वजनिक परीक्षण, सामाजिक परीक्षण तथा सार्वजनिक लेखा परीक्षणलाई नियमित र प्रभावकारी बनाइने छ।
२०२. नागरिक वडापत्रलाई समयसापेक्ष परिमार्जन गरी प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिने छ।
२०३. नागरिक गुनासो तथा सुझाव व्यवस्थापन प्रणाली स्थापना गरी प्राप्त गुनासाहरूको समयमै सम्बोधन गरिने छ।
२०४. भ्रष्टाचार नियन्त्रण, वित्तीय अनुशासन र पारदर्शिता प्रवर्द्धनका लागि सचेतनामूलक तथा संस्थागत कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।
२०५. गाउँपालिकाका नीति, कार्यक्रम, बजेट तथा प्रगति विवरण नियमित रूपमा सार्वजनिक गरिने छ।

ग. डिजिटल सुशासन तथा विद्युतीय सेवा प्रवाह

२०६. अनलाइन सिफारिस तथा अन्य प्रशासनिक सेवाहरूलाई क्रमशः विद्युतीय माध्यमबाट उपलब्ध गराइने छ।
२०७. गाउँपालिकामा नागरिक सहायता केन्द्र स्थापना गरी सेवाग्राहीलाई सहज सेवा प्रदान गरिने छ।
२०८. ईहाजिरी-, ईफाइल-, ई-दर्ता/चलानी तथा कागजरहित प्रशासन प्रणालीको विस्तार गरिने छ।
२०९. गाउँपालिकाको वेबसाइट, मोबाइल एप तथा सामाजिक सञ्जाललाई प्रभावकारी सूचना प्रवाहको माध्यमका रूपमा विकास गरिने छ।
२१०. वडास्तरमा समेत डिजिटल सेवा प्रवाह विस्तार गरी सेवामा नागरिकको पहुँच बढाइने छ।

घ. सेवा प्रवाह सुधार तथा नागरिकमैत्री प्रशासन

२११. गाउँपालिका तथा वडा कार्यालयमा एकीकृत सेवा केन्द्र (Help Desk) स्थापना गरी सेवाग्राहीलाई आवश्यक जानकारी तथा सहजीकरणको प्रबन्ध मिलाइने छ।
२१२. ज्येष्ठ नागरिक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, गर्भवती महिला तथा अशक्त नागरिकका लागि प्राथमिकता सहितको सेवा प्रणाली लागू गरिने छ।
२१३. सेवा प्रवाहका लागि समयसीमा निर्धारण गरी सोको नियमित अनुगमन तथा मूल्याङ्कन गरिने छ।
२१४. सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षण सञ्चालन गरी प्राप्त सुझावका आधारमा सेवा सुधार गरिने छ।
२१५. नागरिकको घरदैलोमा सेवा पुऱ्याउने घुम्ती सेवा कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ।

ङ. जनप्रतिनिधि तथा कर्मचारी क्षमता अभिवृद्धि:

२१६. सुशासन, सार्वजनिक खरिद, योजना तर्जुमा, अनुगमन तथा मूल्याङ्कन, वित्तीय व्यवस्थापन तथा कानुनी प्रक्रियासम्बन्धी तालिम सञ्चालन गरिने छ।
२१७. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीबीच समन्वय, सहकार्य तथा क्षमता विकास कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ।
२१८. उत्कृष्ट कार्यसम्पादन गर्ने कर्मचारी तथा जनप्रतिनिधिलाई सम्मान तथा प्रोत्साहन गरिने छ।

[Signature]
समाप्त

च. सूचना, सञ्चार तथा नागरिक सहभागिता

२१९. स्थानीय एफएम, वेबसाइट, सामाजिक सञ्जाल तथा सूचना केन्द्रमार्फत नियमित सूचना प्रवाह गरिने छ ।
२२०. प्रत्येक वडा तथा सार्वजनिक स्थानमा डिजिटल सूचना बोर्ड स्थापना गरिने छ ।
२२१. नागरिक सहभागितामा आधारित योजना छनोट तथा कार्यान्वयन प्रक्रियालाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
२२२. नागरिक शिक्षा तथा स्थानीय सरकार सम्बन्धी जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ ।

छ. नवप्रवर्तन, उत्कृष्टता तथा स्मार्ट गाउँपालिका अभियान:

२२३. उत्कृष्ट वडा कार्यालय, कर्मचारी तथा सेवा केन्द्रलाई वार्षिक रूपमा मूल्याङ्कन गरी पुरस्कार तथा सम्मान प्रदान गरिने छ ।
२२४. नवप्रवर्तनमा आधारित सेवा सुधार कार्यक्रम सञ्चालन गरी स्थानीय तहको कार्यसम्पादनलाई आधुनिक र प्रभावकारी बनाइने छ ।
२२५. "स्मार्ट मालारानी गाउँपालिका" अभियान सञ्चालन गरी डिजिटल प्रशासन, डिजिटल अभिलेख, डिजिटल सेवा तथा सूचना प्रविधिको प्रयोगलाई व्यापक बनाइने छ ।
२२६. स्थानीय तहमा कृत्रिम बुद्धिमत्ता(AI), डिजिटल डाटा व्यवस्थापन तथा स्मार्ट सूचना प्रणालीको प्रयोगका सम्भावनाहरूको अध्ययन तथा परीक्षण गरिने छ ।

ज. न्यायिक सम्पादन:

२२७. न्यायिक कार्य छिटो छरितो बनाउनको लागि न्यायिक समितिलाई क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
२२८. मेलमिलाप कर्ताहरूको लागि मेलमिलाप सम्बन्धी तालिम र अन्य क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गरिने छ ।
अन्त्यमा,

यस गाउँपालिकाको मूलनारा "कृषि पर्यटन र सहकारी, समृद्ध मालारानी" र नेपालको दीर्घकालीन सौँच "समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली" को सपनालाई साकार पार्न एवं दिगो विकासका लक्ष्यहरू समयमै प्राप्त गर्न र मालारानी गाउँपालिकाको आवधिक योजनाले तय गरेका लक्ष्य र उद्देश्य हासिल गर्नका लागि ल्याइएका उल्लेखित नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयन हुने सम्बन्धमा मैले पूर्ण विश्वास लिएको छु । मालारानीवासीको जीवनस्तरलाई उच्च बनाई समृद्ध र सुखी मालारानीवासीको पहिचान दिलाउन दीर्घकालीन सौँचका साथ ल्याइएका नीति तथा कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्न यहाँका सम्पूर्ण जनप्रतिनिधि, राष्ट्रसेवक कर्मचारी, आमसञ्चारकर्मी, नागरिकसमाज, बुद्धिजीवी, युवावर्ग, संघ/संस्था लगायतका सम्पूर्ण मनहरूको सकारात्मक एवं रचनात्मक सहयोग र शुभेच्छाको अपेक्षा राख्दछु । गाउँपालिकालाई समृद्ध बनाउनकोलागि अहोरात्र खटिई नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको कार्यमा अथक सहयोग पुर्याउनुहुने मालारानी गाउँपालिकाका उपाध्यक्षज्यू, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू, बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, विषयगत समितिका पदाधिकारीज्यूहरू, गाउँसभा सदस्यज्यूहरू, नागरिक समाज र सबै राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरूलाई धन्यवाद दिन्छु । साथै यो वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमाको लागि प्रत्यक्ष र अप्रत्यक्षरूपमा रायसुझाव दिनुहुने पूर्वजनप्रतिनिधिज्यूहरू, राजनीतिक दलका प्रमुख एवं प्रतिनिधिज्यूहरू, योजनाविद्हरू, विभिन्न विषयका विज्ञहरू, समाजसेवी व्यक्तित्वहरू, विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरू, सुरक्षा निकाय र आम मालारानीवासीहरू एवं सञ्चारकर्मी मित्रहरू लगायतका सबै-सबैलाई विशेष आभार एवं धन्यवाद दिन चाहन्छु ।

जय मालारानी

मिति २०८३।०३।०५

समाह्वयता

दल बहादुर भट्टराई
सभा अध्यक्ष